MEMO – Thema-avond Ontwikkelkader Buitengebied gemeente Duiven

Onderwerp: Stand van zaken over het Ontwikkelkader Buitengebied
Datum: *12-12-2025*
Van: *Ilse Ramaker, projectleider ontwikkelkader buitengebied*
Aan: College B&W gemeente Duiven en Gemeenteraad Duiven

---

1. Waarom een nieuw Ontwikkelkader Buitengebied?

Het buitengebied van de gemeente Duiven verandert. De landbouw vernieuwt, er komen nieuwe initiatieven en er zijn grote uitdagingen rond duurzaamheid, water, natuur en wonen. Het beleid uit 2012 past hier niet meer goed bij. Daarom werkt de gemeente aan een nieuw ontwikkelkader voor het buitengebied. Dit kader laat zien wat wel en niet wenselijk is en geeft ruimte voor plannen die bijdragen aan een vitaal, duurzaam en aantrekkelijk buitengebied.

Bewoners, ondernemers en agrariërs ervaren momenteel beperkte ontwikkelruimte, terwijl er tegelijkertijd grote maatschappelijke opgaven samenkomen, zoals:

- verduurzaming van de landbouw en nieuwe verdienmodellen;
- toenemende druk op het landschap en behoefte aan recreatie;
- vrijkomende agrarische bebouwing;
- klimaat- en wateropgaven;
- behoefte aan woningen;
- leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit;
- de impact van de doortrekking A15.

Het ontwikkelkader is bedoeld om initiatieven en plannen van ondernemers, bewoners en organisaties op een goede manier te kunnen beoordelen en begeleiden. Enerzijds willen we kijken of er wat meer ruimte kan worden geboden, maar wel binnen heldere kaders om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen. Dat willen we doen door meer te gaan sturen op maatschappelijke doelen die we willen bereiken. Hoe meer een initiatief bijdraagt aan deze doelen hoe beter. Daarnaast blijven duidelijke kaders en regels ook belangrijk.

Het ontwikkelkader heeft daarom twee doelen:

- Richting geven: het laat zien wat de ambities en doelen van de gemeente zijn voor het buitengebied van de gemeente. Zo kunnen we hierover in gesprek met inwoners, ondernemers en andere partners.
- Duidelijkheid bieden: het beschrijft de spelregels en voorwaarden voor nieuwe plannen. Hierdoor weet iedereen waar hij of zij aan toe is.

2. Hoe we te werk gaan

We zijn begonnen met het opstellen van een startdocument (bijlage 1). Daarin is vastgelegd waar het afwegingskader over moet gaan, welke deelgebieden we onderscheiden en hoe we het proces inrichten. In september 2025 zijn we gestart met het proces om te komen tot een nieuw ontwikkelkader, bestaande uit drie fasen:

1. Perspectieven en ambities – we bepalen per deelgebied wat behouden blijft en wat beter kan.
2. Spelregels en sturing – we vertalen de ambities en ontwikkelperspectieven naar heldere spelregels en criteria voor nieuwe plannen.
3. Afronding & besluitvorming – het concept wordt besproken met alle betrokkenen en daarna ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

We maken het ontwikkelkader stap voor stap, samen met inwoners en ondernemers in het buitengebied, organisaties, experts en de gemeentelijke organisatie (bestuurlijk en ambtelijk).

3. Samen werken aan het buitengebied

De gemeente betrekt inwoners, agrariërs en organisaties actief bij het opstellen van het ontwikkelkader. We informeren de omgeving, halen ervaringen, argumenten, ideeën en wensen op en vragen advies aan partijen zoals de provincie en dorpsraden. Zo versterken we het beleid en zorgen we samen voor meer draagvlak.

Het participatieplan (bijlage 2) is in september vastgesteld door het college. Het proces is ingericht volgens drie parallelle lijnen: ambtelijk, maatschappelijk en bestuurlijk. Deze lopen continu naast elkaar.

4. Waar staan we nu?

De opstart en verkenningsfase is in de eerste helft van 2025 afgerond. Hiervoor is een startdocument opgesteld en voor de zomer door het college vastgesteld. In september 2025 heeft het college tevens het participatieplan vastgesteld. Vanaf september zijn we

gestart met fase 1, namelijk het bepalen van ontwikkelperspectieven en ambities voor het buitengebied van de gemeente Duiven.

Inmiddels bevinden we ons in het afrondende deel van deze fase. In deze periode zijn de eerste bouwstenen voor het ontwikkelperspectief opgehaald, waaronder:

- de vier hoofddoelen voor het buitengebied;
    1. *Versterking van het groenblauwe raamwerk*
    2. *Een sterke gebiedseigen identiteit en betekenis*
    3. *Ruimte voor ontspannen, ondernemen, ontmoeten en wonen*
    4. *Een gezonde, (verkeers)veilige en duurzame omgeving*
- ontwikkelperspectieven per deelgebied, gebaseerd op specifieke kwaliteiten, opgaven en identiteiten;
- en belangrijke aandachtspunten, zoals woonwensen op erven en het omgaan met vrijkomende agrarische bebouwing.

De eerste resultaten zijn tot stand gekomen op basis van meerdere bronnen:

- analyses uit het vastgestelde startdocument;
- relevante vastgestelde en in ontwikkeling zijnde beleidsstukken op zowel gemeentelijk, regionaal als provinciaal niveau;
- input van de ambtelijke projectgroep;
- gesprekken met externe en maatschappelijke partijen, waaronder dorpsraden, landbouworganisaties, de provincie en SGL;
- de bijeenkomsten van de externe werkgroep in oktober 2025.
- de brede bijeenkomst met inwoners, ondernemers en agrariërs in oktober 2025 (verslag bijlage 1);
- *en ook zal de thema-avond met de gemeenteraad van Duiven, gepland op 6 januari 2026, een bijdrage leveren aan de afronding van fase 1*.

De afronding van fase 1 is voorzien in januari 2026. Vanaf januari gaan we aan de slag met fase 2 en 3 en wordt de vertaalslag gemaakt van de ambities en ontwikkelperspectieven naar concrete criteria, randvoorwaarden en een sturingsfilosofie. De centrale vraag is: *Hoe geven we als gemeente sturing aan initiatieven in het buitengebied?*

5. Thema-avond met de gemeenteraad

De gemeenteraad wordt verzocht deel te nemen aan de thema-avond van 6 januari 2026, om:

1. Kennis te nemen van de voortgang en de eerste concept resultaten van het Ontwikkelkader Buitengebied en door te praten over enkele onderwerpen;

2. Interactief mee te denken en richting te geven aan de volgende fase: meedenken over criteria en mogelijkheden voor het bieden van maatwerk.

Agenda

Deel 1: Aanpak, doelen en ontwikkelperspectieven

- Toelichting op de aanpak, het proces en resultaten tot nu toe
- Aandachtspunten deel 1 (o.a. wonen)
- Gelegenheid tot vragen, gesprek en inbreng aandachtspunten

Deel 2: Doorkijk naar het wegen van initiatieven

- Toelichting met eerste ideeën die uit het proces naar voren komen
- In groepjes in gesprek over de onderwerpen en prioriteiten bij de weging van initiatieven
- Plenaire terugkoppeling en gesprek

Deel 3: Vervolgstappen

- Toelichting op de vervolgstappen

6. Planning

Fase	**Periode**	**Kernactiviteiten**
Fase 1 – Perspectieven, doelen en ambities	sept 2025 – jan 2026	Gebiedsanalyses, perspectieven, bijeenkomsten met externen en inwoners, thema-avond raad
Fase 2 – Criteria en sturingsfilosofie	feb – apr 2026	Uitwerking criteria, bijeenkomsten met externe werkgroep en inwoners
Fase 3 – Afronding & besluitvorming	apr – sept 2026	Eindproduct opstellen, presentatie externe werkgroep en inwoners
		We streven er naar om het ontwikkelkader ter vaststelling in te brengen in de gemeenteraadsvergadering op 22 september 2026

7. Bijlagen

1. Startdocument Ontwikkelkader Buitengebied
2. Participatieplan Ontwikkelkader Buitengebied
3. Verslag brede bijeenkomst 22 oktober 2025